

Jaarverslag 2019

Definitieve versie 2.0

Jelle Cupido, Piet Sippens
Groenwegen en Willemijn Steentjes

Inhoudsopgave

- 2. Inhoudsopgave
- 3. Samen sterk voor duurzame energie
- 4. Wie maken Terschelling Energie?
- 5. Jaarverslag 2019
- 8. Plannen voor de toekomst

Samen sterk voor duurzame energie

Doel Terschelling Energie

Het doel van Terschelling Energie is het samen verduurzamen van de energievoorziening op het eiland.

Hierbij voelen wij ons gesteund door het beleidsplan Samen Duurzaam van de gemeente Terschelling. Hierin ambieert Terschelling om in 2023 bijna 50% CO₂ reductie te realiseren.

Hoe wil Terschelling Energie haar doel bereiken?

Door te leveren

Terschelling Energie levert zelf geen energie. De coöperatie heeft hiervoor onvoldoende kapitaal. Onze levering liep in 2019 via energiebedrijf Vandebroek. Sinds 1 maart 2020 is de coöperatie overgestapt naar een nieuwe partner, nl. Energie VanOns, waarover later in dit verslag meer.

Door te besparen

Alle stroom die je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken. Terschelling Energie zet daarom in op besparen. Op ons platform vind je allerlei tips om zowel op gas als op stroom te besparen. Wij willen het landschap van het eiland zo min mogelijk aantasten en daarom de hoeveelheid op te wekken energie zoveel mogelijk beperken.

En door op te wekken

Omdat veel eilanders niet de gelegenheid hebben hun eigen energie op te wekken, willen wij dat gezamenlijk (coöperatief) doen. Onze ambitie is daarom ook dat wij zelf onze energie gaan opwekken. Daar waar het kan en liefst uit het zicht. We werken na de realisatie van Zonnepark Hee in 2018 aan een uitbreiding van dit park en de realisatie van nieuwe groene bronnen.

Coöperatie

Terschelling Energie staat voor samen, lokaal en duurzaam. Terschelling Energie is daarom een coöperatie. Dit betekent dat de leden de eigenaren van de coöperatie zijn. De leden bepalen waar het ledenkapitaal en de winst van Terschelling Energie in wordt geïnvesteerd. Leden moeten een energieaansluiting op het eiland bezitten. Naast leden kent Terschelling Energie ook klanten.

Wie maken Terschelling Energie?

Leden

306 Terschellingers en zomerhuisjes eigenaren (15 juni 2020)

Klanten

In 2019 hadden we ruim 200 klanten bij VandeBron.

Vanaf 1 maart 2020 zijn we bij Energie Van Ons en hebben we inmiddels 21 klanten van Terschelling en van de wal (21 juni 2020)

Bestuur

Voorzitter	Dirk-Jan van Schie
Secretaris	Jelle Cupido
Penningmeester	Jacob Sil Ruige (a.i.)
Algemeen bestuurslid	Piet Sippens Groenewegen
Algemeen bestuurslid	Hessel Pettinga

Directie Zonnepark Hee BV Jacob Sil Ruige, Simon Kalf

Raad van Commissarissen

Martin Boekeloo, voorzitter

Jenö Obendorfer

Jan Hoogstra Jr.

Gegevens

Terschelling Energie

Nieuwe Dijk 8

8881 HC West-Terschelling

KvK: 63240068

BTW: NL855151043B01

Email: info@terschellingenergie.nl

Website: www.terschellingenergie.nl

Twitter @TEcooperatie

Facebook.nl/terschellingenergie

Jaarverslag 2019 Terschelling Energie

Vandebron

Het bestuur heeft in 2019 veel tijd gestoken in het structureel verbeteren van de opzet van de organisatie en de samenwerking met de belangrijkste partners. Zo is gedurende een lange periode onderhandeld met Vandebron over een nieuw contract. Vandebron had een leuk concept, stroom direct van de leverancier naar de gebruiker, en het is 100% groene Nederlandse stroom. Wij liepen echter tegen de volgende bezwaren aan:

- Wij kregen geen inzicht in de klanten die via ons klant waren geworden bij Vandebron. Hierdoor hadden wij twijfels over de vergoeding die wij per klant kregen. Uit steekproeven kregen wij geen andere indruk.
- Via onder andere gaslicht.com konden klanten goedkoper klant worden bij Vandebron dan via Terschelling Energie.
- Het personeelsverloop bij Vandebron was groot, dus zeer regelmatig andere gesprekspartners, die vervolgens niet goed op de hoogte waren van onze situatie.
- Vandebron werd overgenomen door het bepaald niet groene Essent.

In overleg met Vandebron hebben we geprobeerd de gerezen bezwaren op te lossen en uiteindelijk hebben we de conclusie moeten trekken dat we niet tot duurzame oplossingen voor die bezwaren zouden komen. Gelukkig is dat allemaal op een goede en begripvolle manier verlopen en afgerond.

Omdat deze onderhandelingen veel tijd namen hebben we als coöperatie weinig de tam tam geroerd. Aangezien we nog niet wisten hoe deze onderhandelingen zouden aflopen, konden we ook niet actief klanten werven. Van te voren hadden we niet verwacht dat dit traject zoveel tijd zou gaan kosten.

Energie VanOns

In plaats van Vandebron zijn we in 2019 het gesprek aangegaan met met Energie VanOns. Wie is Energie VanOns en waarom hebben wij ons hierbij aangesloten?

Energie VanOns is in 2014 opgericht door de koepelorganisaties van de drie noordelijke provincies: Us Koöperaasje, Drentse Kei en Groninger Energie Koepel. Elke koepelcoöperatie is voor een derde deel eigenaar van Energie VanOns. De koepelcoöperaties vertegenwoordigen weer hun eigen leden, de aangesloten lokale coöperaties. Dit houdt in dat wij en dus ook u als lid van Terschelling Energie mede-eigenaar bent van Energie van Ons.

Energie VanOns is opgericht door en voor coöperaties, dus zijn wij niet meer de enige zoals bij Vandebron en alles achter de schermen is ingericht om met coöperaties samen te werken.

Onze doelstellingen passen bovendien beter bij elkaar. Wij willen Terschelling zo snel mogelijk verduurzamen en Energie

van Ons deelt dit voor de Noordelijke provincies. Energie van Ons is dus niet een commerciële club die zo snel mogelijk, zo veel mogelijk klanten probeert te scoren op basis van prijs. Het geld dat verdiend wordt, wordt weer gebruikt om de verduurzaming te stimuleren.

De lijnen met provincie Friesland en gemeente Terschelling zijn kort waardoor we ook met deze partijen effectiever kunnen samenwerken.

Energie VanOns levert 100% lokale, groene stroom. Door de krachten van lokale energiecoöperaties te bundelen, maken we lokale groene energie voor en van ons allemaal. **De energie van de toekomst is lokaal en groen.**

Energie VanOns is een energiemaatschappij die zelf beschikt over de benodigde vergunningen voor de levering van elektriciteit en gas.

Per 1 maart 2020 is het contract met EvO ingegaan. Wij zijn tot op heden zeer tevreden over de samenwerking met Energie VanOns en hopen samen met hen grote stappen te kunnen zetten in het verduurzamen van Terschelling.

Hee 2

Voor de uitbreiding van ons zonnepark met 1.152 panelen van 335 Wp zijn de voorbereidingen met partijen zoals Gemeente Terschelling, Hûs en Hiem, Fumo, Waterschap, FSFE, GroenLeven, Liander, Kenter en Cor Langerak gestart. Zoals ze dat ook bij Hee 1 succesvol hebben gedaan, voeren de directeurs van de Zonnepark Hee BV, Simon Kalf en Jacob Sil Ruige, samen de regie over dit project.

De nieuwe SDE+ subsidie is aangevraagd en gegund. Deze subsidie is wel lager dan die van Hee 1. Als gevolg hiervan kunnen wij de obligatiehouders niet meer de, in deze tijd, hele mooie rente van 4% vergoeden, maar moeten we terug naar 3%. Dit is gelukkig nog steeds 3% hoger dan de spaarrentes bij de banken!

De verwachting is dat Hee 2 in september 2020 stroom gaat opleveren.

Plannen voor de toekomst

We hebben tot 2023 de volgende doelen gesteld:

Particuliere markt

Particulieren informeren en ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. In samenwerking met de Stichting Duurzame Buurtschappen, de energievoach Dirk Lintmeijer en gemeente Terschelling wordt gekeken hoe we hierin gezamenlijkheid op kunnen trekken richting de consument. Veel is er al, dingen moeten niet dubbel gebeuren. Het moet voor de inwoners van Terschelling duidelijk zijn bij wie ze terecht kunnen en wat ze daar kunnen halen.

Platform uitbouwen

Het netwerk van TE willen we uitbreiden maar ook informeren hoe en wat we doen en wat de voordelen en ervaringen van de gebruiker zijn. Van eenvoudige besparingen tot informatieve pilots. Door deze via verschillende kanalen uit te lichten proberen we weer nieuwe mensen over te halen om duurzaamheidsinitiatieven te overwegen. We vinden het daarbij belangrijk in de publicaties een ritme te krijgen en continuïteit te bieden.

We gaan hierin een samenwerking aan met de gemeente Terschelling om een duidelijke informatieve portal te creëren, waar men terecht kan voor actueel nieuws en informatie over verduurzaming, voor zowel particulieren als ondernemers.

Werving klanten

Na de overstap naar Energie van Ons (EvO) moeten we weer vanaf nul ons klantenbestand opbouwen. We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk Terschellingers lokaal opgewekte, groene stroom in huis halen. Maar ook voor bedrijven is de overstap naar EvO aantrekkelijk. Het aanbod van EvO is vaak financieel gelijk of voordeliger dan andere energieleveranciers en je bedrijf draaien op groene stroom is een aspect waaraan de badgast steeds meer belang hecht zo blijkt uit allerlei onderzoeken.

We willen vanaf het najaar van 2020 actief gaan werken aan klantenwerving. In 2020 ligt de focus op Terschelling, haar inwoners en bedrijven. Samen met TOV lanceren we een overstapavond voor ondernemers. Verder ontwikkelen we in samenwerking met EvO een bewoners campagne, die start bij de lancering van Zonnepark Hee 2 in september. De gemeente Terschelling organiseert eind 2020 een duurzaamheidsbeurs, waar TE een rol in krijgt als eilander energieleverancier. Doel is om eind 2020 ongeveer 150 klanten te hebben.

In 2021 zetten we de werving voort door de toevoeging van onze eigen bron Zonnepark Hee aan de lokale bronnen van EvO. Ook met de ondernemers hopen we een volgende stap te zetten door een Voorjaars Bijeenkomst. Vanaf de start van het toeristisch seizoen breiden we de campagne uit naar badgasten. We hopen hiervoor een samenwerking aan te gaan met eilander partners, zoals Rederij Doeksen, [Terschelling.site](#) en het VVV. We richten ons daarnaast apart op alle huisjeseigenaren op het eiland. Doel is om in 2021 het klantenbestand met nog eens 150 nieuwe leden uit te breiden.

Eind 2023 zouden we graag minimaal 350 klanten willen hebben, naar ons idee een realistische en haalbare doelstelling.

Elektrisch bagagevervoer

Rationalisatie en verduurzaming bagagevervoer van haven op West naar vakantie adres. Er is onderzoek gedaan naar het structureren van het bagagevervoer van Harlingen naar het vakantie adres. Vooralsnog lijkt een integrale aanpak vanaf parkeerterrein/terminal Harlingen naar het vakantie adres praktisch niet haalbaar. TE wil zich toeleggen op het stuk vanaf de haven op West naar het vakantie adres van de badgast. Hoe kan dit efficiënt, geïntegreerd en duurzaam worden ingericht? Een vervoerder met een beperkt aantal ritten (in plaats van meerdere vervoerders die allemaal grosso modo dezelfde route afleggen), die aanpak ligt voor de hand. Maar hoe komen we daar? TE wil samen met de stakeholders inventariseren wat er nodig is en regie voeren om tot het gewenste resultaat te komen. Er ligt een deadline voor van 2021 (herindeling havengebied op West).

Samenwerking met gemeente en lokale partners

De energievoorziening op Terschelling gaat, zoals vaak gedacht wordt, niet alleen over elektriciteit. Dit omvat hooguit 15% van de totale energiebehoefte. De rest is warmte (50%) en mobiliteit (35%). De warmtevraag bestaat uit twee groepen, industriële en huishoudelijke laagwaardige warmte. En allemaal hebben ze een specifieke transitie naar een koolstofarme voorziening door te maken. Ook op Terschelling.

Via een Energieakkoord (2013) en een Klimaatakkoord (2019) heeft de Overheid, samen met maatschappelijke organisaties, doelstellingen voor die transitie vastgesteld. En er zijn verplichtingen aan Gemeenten opgelegd. Dat is bijvoorbeeld 49% reductie van CO₂ uitstoot per 2030. Het land is opgedeeld in 30 Regio's, die ieder, samen met de Gemeenten, een **Regionale Energie Strategie** (RES) moeten formuleren. Daarnaast moet iedere Gemeente per eind 2021 een werkbare **Warmtestrategie** ontwikkeld hebben. Dat laatste komt neer op receptenboek om van het gas af te komen.

De Gemeente Terschelling heeft bij de samenwerking met ons gezocht, m.n. bij de opstelling en uitvoering van het **Programma Samen Duurzaam**. Wij zijn zeer actief betrokken bij de programmaonderdelen **Elektrische Mobiliteit** en **Besparing op Energie Verbruik**.

We willen de komende jaren intensiever optrekken met de Terschellinger makelaars, woningbouwvereniging, bouwbedrijven en installatiebedrijven om (nieuwe) bewoners te attenderen op de mogelijkheden van verduurzaming van eigen huis en bedrijf.

Nieuwe duurzame energiebronnen

Warmte

Naar de mogelijkheden van de aanleg en exploitatie van een **Warmtenet** in West is door de gemeente i.s.m. TE uitgebreid onderzoek gedaan. Daaruit volgt dat dit een realistische mogelijkheid is voor verduurzaming van de warmtebehoefte op het eiland. Het warmtenet benut de energie uit het oppervlaktewater van de haven. TE is als adviseur nauw betrokken bij de verdere realisatie van dit project.

Wind

Op het dak van garage Cupido staat nu een **Blauwe Molen**. De leverancier, Dutch Ventus, heeft inmiddels een nieuw model ontwikkeld dat meer productie kan leveren tegen

dezelfde prijs. Zij hebben belangstelling getoond om op grotere schaal die nieuwe molen op T. te installeren. Samen met ons is het oog gevallen op de Nieuwe Dijk, een ideale omgeving voor windenergie en in een industriële omgeving, waarbij ook nog aan de eisen die de provincie stelt aan windmolen voldaan wordt. Het gaat dan om 50 mini turbines met een opbrengst van ca 1 miljoen kWh per jaar. TE onderzoekt op dit moment i.s.m. Blue Terra de haalbaarheid van zo'n project.